

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΓΑΛΗΣ

Συνδρομή έτησια: Έν Έλλάδι φρ 8. έν τη άλλοδαπή φρ 12 - Έκαστον φυλ. τιμάται λ. 10. - Γράφειον Κ. ο-
ρίνης έν τῷ τυπ. τῆ: Κορίνην ς. - Αί τῷ περιοδικῷ ἀφορῶσαι ἐπιστελαὶ διευθύνονται πρὸς τὸν ἐκδοτῆν.

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ

Ἐπί τριετίαν βιώσασα έν τῇ ώραίᾳ νήσῳ τῆς Ζακύνθου, ἡ *Κόριννα* ἔρχεται ἤδη νάποκατασταθῆέν Ἀθήναις, ένθα εὐρύτερος ὑπάρχει ὁ φιλολογικὸς κύκλος.

Βασιζομένη εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν πρῶν συνδρομητῶν της καὶ τῶν νέων, οὓς ἐλπίζει νάποκτήσῃ, ἡ *Κόριννα*, έντελῶς μεταρρυθμιζομένη καὶ κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ἐκδιδομένη, προβαίνει μετὰ θάρρους, πεποιθῆσα ὅτι θά κατορθώσῃ νά ἐπισύρῃ τὴν εὐνοίαν τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς, διὰ τῆς ἐκλεκτῆς ὕλης καὶ τὸ φιλόκαλον, μεθ' οὗ θά ἐκδίδεται.

Ἡ *Κόριννα* θάναζητήσῃ ἰδίως συνδρομητᾶς καὶ ἀναγνώστας έν ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ, διὰ τοῦτο δὲ ὤρισεν εὐτελῆ σχετικῶς τὴν συνδρομὴν, ὅπως καθίσταται εὐπρόσιτος παντί, ἐπιδιώκουσα κέρδος οὐχί ἐκ τοῦ μεγάλου τῆς συνδρομῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ πολλοῦ τῆς καταναλώσεως. Πρὸς μείζονα δὲ διδάδοσιν, πλὴν τῶν ἐπὶ καλλιτέρου χάρτου ἀντιτύπων, χάριν τῶν συνδρομητῶν, θά ἐκτυποῦται καὶ ἐπὶ χάρτου κατωτέρας ποιότητος, ὅπως πωλῆται καὶ έν ταῖς ὁδοῖς, δέκα μόνον λεπτῶν τιμωμένου ἐκάστου φυλλαδίου αὐτῆς.

Πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ὑπάρχουσι περιοδικὰ εὐθηνά, χάριν τοῦ λαοῦ, μόνον δὲ παρ' ἡμῖν ὑπῆρχε μέχρι πρὸ ὀλίγου τοιούτων ἔλλειψις, ἣν ὁμως κατὰ μέγα μέρος ἀνεπλήρωσεν ἡ κομψὴ καὶ ἀξιόλογος ἡμῶν συνάδελφος Ἑστία. Ἡ *Κόριννα*, προσερχομένη ἐπίκουρος αὐτῆς εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα, θά προσπαθήσῃ νά καταστῆ ἐφάμιλλος αὐτῆ, εὐτυχῆς δὲ θά λογισθῆ, ἐάν ἴδῃ ἑαυτὴν εἰς χεῖρας παντὸς πολίτου, ἐμπόρου καὶ βιομηχάνου, τεχνίτου καὶ χειρῶνακτος, ὅτε καὶ μόνον θέλει θεωρήσῃ ἑαυτὴν ἱκανοποιουμένην διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς δαπάνας, ἃς θά ὑποστῆ, ἐτοίμη πάντοτε εἶτε νά ἐλαττώσῃ τὴν συνδρομὴν εἶτε νά αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν σελίδων, ἅμα τῶν ἐξόδων καλυπτομένων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ

ΚΑΙ

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Τῆ κορίνη**

Περισπούδαστός μοι γίγλη,

Α'

Ἵπῆρξέ ποτε καιρὸς, καθ' ὃν ἡ πνευματικὴ χειραφέτησις τῆς γυναικὸς ἐθεωρήθη καταπάτησις ἀσύγνωστος τῶν πολιτικῶν θεσμῶν τῆς κοινωνίας καὶ θρασεῖα ὑπέρβασις τῶν καθηκόντων τοῦ δούλου τῆς γυναικωνίτιδος· ἀλλὰ πρὸς μεγίστην χαρὰν παντὸς εἰλικρινοῦς φίλου τῆς προόδου, ὁ καιρὸς οὗτος πᾶρῆλθε, καὶ, πιστεύω, παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεῖ. Ἐπὶ μακρὸν παρακωλυθεῖσα αὐτὴ ὑπὸ τῶν χυδαίων προλήψεων, κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ἀνακρύπτεται ἤδη πανταχοῦ διὰ τοῦ ἐπιστημοτέρου τρόπου ὡς κοινωνικὸν δόγμα, πρὸς πείσμα τῶν ἐώλων ἐκείνων πνευμάτων, ἅτινα ὁ χρόνος παρελθὼν κατέλιπεν ὡς ἀξιοπεριέργους *μονιμίας*, ἐξαγγελούσας τῆς διαβάσεώς του τὰ ἴχνη. Οἱ ἐπιμένοντες σήμερον νά ἐγκαθεῖρξωσι τὴν γυναῖκα έντός τῆς πληκτικῆς καὶ ἀτροφικῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ οἴκου λησμονοῦσιν, ὅτι ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσιν αἱ προλήψεις καὶ τὰ πάθη, οὐδὲ σκέπτονται ὅτι ὁ οἶκος εἶναι τὸ ἔθνος έν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ μονάδι, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ γυνὴ προὐρίσται νά διοικῆ τούς μικροὺς ἐκείνους ὑπηκόους, οἵτινες καλοῦνται τέκνα, καὶ ὅτι τὰ τέκνα ταῦτα αὐριο θάποτελέσωσι τοὺς πολίτας, τὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ἅτινα μέλλουσι νά ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τοῦ ὅλου σώματος. Παρεγνώρισαν ὀλοσχερῶς ὅτι, ὅταν τὸ σῶμα έν τοῖς καθ' ἕκαστα αὐτοῦ νοσῆ, ἀδύνατον έν τῷ καθ' ὅλου νά ὑγιαίνῃ, καὶ ἠστόχησαν ὅτι ἡ γυνὴ ἀνευρίσκουσα τὸ βασιλείον της έν τῷ οἴκῳ, καλεῖται οὐδὲν ἦττον καὶ ένταῦθα, ὅπως ἐπιτελέσῃ καθήκοντα καὶ συμφέροντα ἐθνικὰ λίαν σπουδαῖα καὶ τιμαλφῆ, ἀνατρέφουσα χρηστοὺς καὶ τιμίους πολίτας, ἐμπνέουσα εἰς αὐτοὺς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τὸ κοινὸν ὄφελος.

Ἔ, βεβαίως πλανῶνται οἰκτρῶς οἱ πιστεύοντες ὅτι πρὸς τοῦτο ἡ γυνὴ ἄνευ τῆς προσηκούσης παρασκευῆς, ἄνευ ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς δύναται

νάποδῃ συντελεστική. Σήμερον πάντες δηλογοῦσι —καὶ ἡ ἐπιστολή μου κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τούτῳ—λάχιτον δὲν εἶναι ἄλλο ἢ πιστὴ σχεδὸν ἀντιγραφὴ ὅσων πολλοὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου ζητήματος ἔγραψαν—ὅτι τὸ ἀνατρέφειν τὴν γυναῖκα ἐστὶν ἀνατρέφειν αὐτὴν τὴν κοινωνίαν ἅπασαν, καθότι ἡ κοινωνία προέρχεται ἐκ τῆς οἰκογενείας, ἧς ἐκείνη εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ διεύρυνσις, καὶ ὅτι τῆς οἰκογενείας ἡ ἁρμονία εἶναι ἡ γυνή. Ἐνιαχοῦ μάλιστα πρόβησαν ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἐνθουσιασμοῦ, ὥστε νὰ θέσωσι ταύτην ἐν ἴσῃ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς μοίρα, ἧς ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας ἐκ προλήψεως ἐνομιζέτο ἀνάξια. Ἐλλόγως δὲ οὗτοι ἀντιτάττουσιν εἰς τοὺς ἀποδεχομένους τὴν πνευματικὴν μειονεξίαν τῆς γυναικὸς ἁ) τὰς περιδοήτους ποιητρίδας Σαπφῶ καὶ Ἥρινναν τῆς Λέσβου, τὴν Τελεσίλλαν τοῦ Ἀργεῶν, τὴν Κόρινναν τῆς Τανάγρας, τὴν Ἀνύτην τῆς Τεγέας, τὴν Νόσσιδα τῶν Λοκρῶν καὶ τὴν Μυρῶ τοῦ Βυζαντίου· β) τὰς φιλολόγους καὶ ἀφ' ἑδρας διαπρεψάσας διδασκάλους Ἀσπασίαν, Εὐρυδίκην καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας τὴν ὑπὸ τοῦ φανατισμοῦ κρουρηθεῖσαν Ὑπατίαν· δ) τὰς φιλοσόφους Θεανὸν, Μελισσαν, Ἀρήτην καὶ Θεογονώτην· ε) τὰς πολιτικάς καὶ ἡρωϊδὰς τὴν ἀνδρείαν καὶ τὰς στρατιωτικάς ἀρετὰς, Σαμιράμιδα, Ζηνοβίαν, Δεδωράν, Ἰουδίθ, Ἰωάνναν δ' Ἄρα κλπ.

Πλὴν τῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐπὶ πνευματικῇ ἀνδρείᾳ διακριθεισῶν τούτων γυναικῶν, ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις, ἡ κόμησσα Ματθίλδη, ἡ φίλη Γρηγορίου τοῦ Ζ', δὲν εἶναι ἱστορικῶς διασημότης γυνή, δικαιουμένη νὰ διαφιλονικήσῃ τὴν ὑπεροχὴν εἰς τοὺς δεξιωτάτους τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν; Κατὰ τὴν ΙΕ' ἑκατονταετηρίδα διεκρίθη ἡ ἐπιφανὴς Ἰταλίς Ἐλεονώρα Δ' Ἀρμπόρε, χορηγίσασα τῇ πατρίδι αὐτῆς νομοθεσίαν. Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βιεδελβέργης ἡ Ὀλυμπία Μοράτα ἀνήλθε τὴν καθηγητικὴν ἑδραν, τὰ δὲ πανεπιστήμια τῆς Παδοῦς, Παβίας καὶ Βολωνίας ἔσχον ἐπανειλημμένως καθηγήτειρας, οἷαι ἡ Μαρία Γαστάνου, ἡ Λάουρα, ἡ Ἐλένη Κορνάρου κλπ., διδάξασα τὴν φυσικὴν, τὴν μαθηματικὴν, τὴν ἀστρονομίαν, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ νομικά. Τίς ἀγνοεῖ τὸ ὄνομα τῆς δαυμονίας M.me de Stael, ἧτις ἐνεκαίνισε νέαν περιφανῆ ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας; Χθὲς ἡ Γεωργία Σάνδη ἔλαβε 400 χιλ. φράγκων διὰ μίαν ἐκδοσὶν τῶν συγγραμμάτων της. Σήμερον ἡ ἡγεμονὶς Ἐλένη Γάικα, ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα Δώρα Δ' Ἱστορία ἡ πριγκίπισσα Μασσάλκη πασίγνωστος, τὸ ἔξοχον τοῦτο τῆς Ἀνατολῆς γέννημα, δὲν θεωρεῖται περιώνυμος συγγραφεὺς; Ἡ M. me Collet, ἡ νυτυχίσασα μεν πρὸ ἐτῶν νὰ ἴδωμεν ἐπισκεφθεῖσαν τὰς Ἀθήνας, ἐσέφη ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ὡς ἔξοχος ποιήτρια. Ἡ Βασιλίσα τῆς

Σουηδίας, συγγράψασα πολλά, καὶ γνωστὴ εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τῆς Ἀννης Ἀρδέν, διακρίνεται ἐπὶ ἐξόχῳ εὐρυμαθείᾳ κλπ. Ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν δὲν ἔπρεπεν ἄρα γε οὐδόλως νὰ μνημονεύσωμεν τῶν τοσοῦτῳ προσφιλῶν ὀνομάτων τῆς κ. Σαπφῶς Λεοντιάδος, διευθυντρίας ἐν Σμύρῃ τοῦ κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ἧς τὰ σπουδαῖα ἔργα τοσοῦτῳ ἐπευφημήθησαν παρὰ πάντων; τῆς κοινῆς φίλης Κ. Καλλιόπης Κεχαγιά, διευθυντρίας τοῦ ἐν Κ[πόλει Ζαππείου Παρθεναγωγείου, ἧς ἡ ἔξοχος εὐγλωττία καὶ εὐρεῖα μᾶθησις ἐπεσπάσατο ἐσχάτως ἐν ξένη τοὺς ἐπαίνους τῶν ὁμογενῶν καὶ ἐκλείσει τοσοῦτον τὸν Ἑλληνισμόν; τῆς Κ. Ἰφιγενείας Δημητριάδου, πρῶτῃν διευθυντρίας τοῦ ἐν Θ[νίκῃ Παρθεναγωγείου, ἧτις συνέστησε τὸ πρότυπον Νηπιαγωγείου ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ σύστημα τῆς M.me Carpentier, ἧς ἐδείχθη τοσοῦτῳ ἀξία μαθήτρια;

Ἐν Γενεῇ συνέστη διεθνῆς γυναικεῖος Σύλλογος, οὗτινος ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπεῖα ἀπὸ 5 ἡδῆ ἐτῶν ἤρξατο ἐκδίδουσα τὸ ὄργανον τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ, τὴν Ἐλπίδα, ἐφημερίδα ἀναλαβοῦσαν νὰ προμαχήσῃ γενναίως ὑπὲρ τῶν δικαιῶν τῶν ὁμοφύλων σας. Ἐν Ἀμερικῇ μεγάλη καὶ ἀξιεπαινος ἐπικρατεῖ κίνησις τῶν γυναικῶν, τὸ δὲ περιποιῶν ταύταις ὑπάτην τιμὴν εἶναι, ὅτι ἐργάζονται ἀνεκδότως οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς ἀναμορφώσεως τοῦ γυναικεῖου φύλου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατάργησιν τοῦ πολέμου, τῆς τρομερῆς ταύτης τῆς ἀνθρωπότητος μάστιγος, ἧτις δίκην λοιμοῦ μεταδίδει εἰς τὰς κοινωνίας τὴν πενίαν, τὴν ὀφρανεῖαν, τὴν χηρείαν καὶ τὰς ταύταις παρομαρτούσας παρεκτροπὰς. Πανταχοῦ ἡδῆ αὐτῆς συνέστησαν Ἀδελφότητες καὶ Σύλλογοι γυναικεῖοι, συνεδρία δὲ καὶ σύνοδοι καθ' ἐκάστην συγκροτοῦνται εἰς τούτων εἶναι καὶ ὁ ἐν Βοστώνῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς διαπρεποῦς ἐπὶ φιλανθρωπικοῖς αἰσθημασι κ. Ἰουλίς Οὐάρεν Χάου συστάς, ὅστις ἐξέδωκε καὶ ἐφημερίδα σπουδαίαν, τὴν Ἐφημερίδα τῶν Γυναικῶν. Ὁ εὐγενὴς δ' οὗτος πυρετός διεδόθη καὶ ἄχρις αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Κ[πόλεως, τῶν δύο τούτων περιφανῶν κέντρων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἔνθα ὡσαύτως ἀπαντῶμεν πρὸς καύχημα τῶν συμπατριωτῶν σας συστάντας φιλανθρωπικοῦς Συλλόγους, φιλαρμονικάς Ἐταιρίας καὶ τὰ τοιαῦτα εὐγενῆ καθιδρύματα, ἅτινα τοσαύτην περιποιούσιν αὐταῖς τιμὴν. Μετὰ ταῦτα δὲ νομίζω ὅτι δὲν δύνασθε, ἀγαπητῆ μου κυρία, καθόλου νὰ ἔχητε ἀφορμὰς νὰ δυσαρστηθῆτε ἐκ τῆς περὶ τῆς θρυλουμένης ταύτης πνευματικῆς μειονεξίας τῆς γυναικὸς ζητηθείσης ταπεινῆς γνώμης μου, ἢν, καθὼς ἴσως ποιῶν, ἐκφράζω, πρὶν ἢ ὑποβάλλω αὐτὴν εἰς τὴν ἐγκρίσιν ἐξεταστικῆς τιμῆς ἐπιτροπεῖας ἐκ τῶν πανσόφων ἀκαδημαϊκῶν τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου. Δὲν ἔχει οὕτω;

(Ἐπειτα συνεχίζεται)

K. KAPMITZΗΣ.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΕΚΛΕΙΨΙΣ (D. O. MITCHELL)

Πρὸς τοὺς μικρὰν ἐπιστήσαντας προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας, μ' ὄλα τὰ βοηθήματα τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, ἡ πρόρρησις ἐκλείψεως παρίσταται ἀρκούντως μυστηριώδης καὶ ἀκατάληπτος. Πῶς λοιπὸν ἦτο δυνατόν, πρὸ χιλιάδων ἐτῶν, νὰ ἐπιτελεσθῇ ὁ αὐτὸς μέγας σκοπὸς ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀκριβοῦς γνώσεως τῶν ὄρων τοῦ συστήματος, τοῦτο φαίνεται ὅλως ἀπίστευτον.

Ἀκολουθεῖ μοι λοιπὸν, ἐνῶ ἐπιχειρῶ ν' ἀποκαλύψω τὴν σειρὰν τῶν συλλογισμῶν, ἧτις ὠδήγησεν εἰς τὴν πρόρρησιν τῆς πρώτης ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου, τὴν τολμηροτέραν ταύτην προφητείαν ἐξ ὅσων ἡ ἀνθρωπίνη εὐφυῖα ἐξέφρασε ποτε. Ἀκολουθεῖ, διὰ τῆς φαντασίας σου, τὸν εὐτολμον τοῦτον ἐξεταστὴν τῶν αἰθέρων εἰς τὴν μονήρη αὐτοῦ ἀκρωρείαν, ἀπομακρυσμένον τοῦ κόσμου, περιστοιγούμενον ὑπὸ τῶν μυστηριωδῶν αὐτοῦ κύκλων, ὅπως ἐκεῖ ἀγρυπνήσῃ καὶ μελετήσῃ κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας πολλῶν κατὰ συνέχειαν ἐνιαυτῶν. Ἀλλ' ἡ ἐλπίς τῷ ἐμποιεῖ θάρρος καὶ ὀμαλύνει τὴν τραχεῖαν αὐτοῦ ἀτραπὸν. Σκότος καὶ βάθος εἰσὶ τὸ πρόβλημα, σπουδαίως δ' ἐπιλαμβάνεται αὐτοῦ καὶ μετὰ σταθερᾶς ἄμα βουλήσεως, οὐδέποτε νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἕως ἡ νίκη ἐπιστέψῃ τοὺς ἀγῶνάς του. Ἡδῆ παρετήρησεν ὅτι ἡ τροχία τῆς σελήνης ἐν τῷ στερεώματι παρήλαυε τὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς παρελάσεως εὐρίσκετο, τρόπον τινά, εἰς ξένην συνάφειαν μετὰ τῆς ἐπελεύσεως τῆς φοβερᾶς ἐκλείψεως. Ἀποφασίζει ν' ἀγρυπνήσῃ καὶ μάθη, ἂν τὸ σημεῖον τῆς παρελάσεως ἦτο ἀμετάβλητον ἢ ἂν ἡ σελήνη, κατὰ πᾶσαν διαδοχικὴν περίοδον, παρήλαυε τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον εἰς διάφορον σημεῖον. Ἐὰν ὁ ἥλιος κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ περιτροπὴν κατέλειπεν ὀπισθὲν τοῦ ἴχνη πυρός, σημειοῦντα τὴν μεταξύ τῶν ἀστέρων πορείαν αὐτοῦ, θὰ εὐρίσκομεν ὅτι αὐτὰ ταῦτα τὰ ἴχνη εἶποντο ἀλλήλοις ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ ἀπὸ ἑκατονταετηρίδος εἰς ἑκατονταετηρίδα, μετ' ἀπατραπέπτου ἀκριβείας. Ταχέως ὁμως ἀνεκαλύφθη ὅτι ὡς πρὸς τὴν σελήνην τὸ πρᾶγμα κατὰ πολὺ διέφερεν. Ἐὰν αὕτη ἠδύνατο ν' ἀφήσῃ ὀπισθὲν της ἀργυροῦν νῆμα φωτός, περιφερόμενον κύκλῳ τῶν ἀστέρων, τὸ νῆμα τοῦτο, συμπληρουμένης μιᾶς περιόδου, οὐδόλως θὰ συννηντάτο, ἀλλὰ θὰ ἐστρέφετο μετὰ τῶν ἀστέρων ἐν ἐκάστη περιόδῳ, παρελαύνον τὴν τοῦ ἡλίου πυροειδῆ τροχίαν, εἰς σημεῖον δυσμικῶς τῆς προηγουμένης παρελάσεως. Τὰ σημεῖα ταῦτα τῆς παρελάσεως ἐκαλοῦντο σελήνης συζυγία. Εἰς πᾶσαν περίοδον ἡ συζυγία ἐπιπτεν ἔτι δυσμικώτερον, ἕως, μετὰ κύκλον ἔννεακαίδεκα περίπου ἐτῶν, περιστρέφῃ κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν πέ-

ριξ τῆς ἐκλειπτικῆς. Ἐπὶ μακρὸν καὶ καρτερικῶς ἡγρύπνησεν ὁ ἀστρονόμος καὶ ὑπέμεινε· πᾶσα ἐκλείψις κατανοεῖται προσκόντως, τηρεῖται δὲ μνεῖα τῶν παρακειμένων περιστάσεων· ἄχρις οὔ, ἐπὶ τέλους, τὸ σκότος ἀρχίζει ὑποχωροῦν, ἀκτῖς δὲ φωτὸς ὑποφαίνει ἐπὶ τῆς διανοίας του. Εὐρίσκει ὅτι οὐδεμίαν τοῦ ἡλίου ἐκλείψις δύναται ποτε νὰ συμβῇ ἐκτὸς ἂν ἡ νέα σελήνη τύχῃ διαβαίνουσα τὴν τοῦ ἡλίου τροχίαν. Τοῦτο ὑπῆρξε μεγάλη ἀνακάλυψις. Ἡδῆ κρατεῖ τὴν κλειδα, δι' ἧς πιστεύει ὅτι θέλει φανερωθῇ τὸ φοικῶδες μυστήριον· μετὰ διπλασίας δ' ἐνεργείας βουλεύεται νῦν νὰ ὠθήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν κλειθοροσκέπη καὶ ν' ἀναστείλῃ τοὺς ἔμβολοις. Ὅπως προσεῖπη ἐκλείψιν ἡλίου, πρέπει νὰ διέλθῃ ἀναμένων ἀπὸ νομηνίας εἰς νομηνίαν, ἕως εὖρη νέαν τινὰ σελήνην, ἧτις ἐμελλε νὰ συμπέσῃ, καθ' ὅν χρόνον ἡ σελήνη θὰ διεβαίνειν ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς τροχίας τοῦ ἡλίου. Τοῦτο βεβαίως ἦτο δυνατόν. Ἐγνώρισεν τὴν ἀκριβῆ περίοδον ἀπὸ τῆς νέας σελήνης εἰς τὴν νέαν καὶ ἀπὸ τῆς μιᾶς διαβάσεως τῆς ἐκλειπτικῆς εἰς τὴν ἄλλην. Μετὰ θεραπευτικοῦ ὀφθαλμοῦ κατανοεῖ τὴν εἰς τοὺς αἰθέρας θέσιν τῆς σελήνης, τὴν ἡλικίαν της, μετὰ σπουδῆς δὲ ὑπολογίζει ποῦ θὰ εὐρίσκηται αὕτη κατὰ τὴν ἐπιούσαν μεταβολὴν αὐτῆς. Ἀπαντᾷ τὴν νέαν σελήνην πίπτουσαν μακρὰν τῆς τροχίας τοῦ ἡλίου· διέρχεται ὀλόκληρον ἑτέραν περίοδον· ἡ θέσις τῆς νέας σελήνης πίπτει πλησιέστερον εἰς τὴν τροχίαν τοῦ ἡλίου, καὶ ἡ ἐπομένη ἔτι πλησιέστερον, ἕως οὔ, προσπελάζων μετ' ὀξείας νοητικῆς ἰσχύος, εὐρίσκει ἐπὶ τέλους μίαν νέαν σελήνην πίπτουσαν ἀκριβῶς κατὰ τὸν ὑπολογισθέντα χρόνον τῆς διαβάσεως αὐτῆς διὰ τῆς τροχίας τοῦ ἡλίου. Ἐνταῦθα σταματᾷ, καὶ διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ συμπέσῃ ἡ νέα ἐκείνη σελήνη, ἀναγγέλλει εἰς τοὺς ἐπτοημένους κατοίκους τοῦ κόσμου, ὅτι ὁ ἥλιος πρόκειται νὰ τελευτήσῃ εἰς σκοτεινὴν ἐκλείψιν! Τολμηρὰ πρόρρησις! Μυστηριώδης προφητεία! Μεθ' ὀπόσης καταφρονήσεως ὁ ἀλόγιστος κόσμος θὰ ὑπεδέχθη τὴν ἐπίσημον ταύτην διακήρυξιν! Πόσον βραδεῖα εἶναι ἡ παρέλευσις τῆς σελήνης καὶ μεθ' ὁποίας δεινῆς μερίμνης ὁ εὐσταθὴς φιλόσοφος ἀναμένει τὴν ἐλευσιν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἧτις θὰ ἐπέστρεφεν αὐτὸν διὰ τῆς νίκης ἢ θὰ τὸν κατέρριπτεν ἐν ὀλέθρῳ καὶ ἀδοξίᾳ! Ὁ χρόνος τῷ φαίνεται οἰνοὶ κινούμενος διὰ μολυβδίνων πτερύγων· ἡ ἡμέρα μετὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ ὥρα μετὰ τὴν ὥραν, καταντᾷ χρόνος ἀπέραντος. Ἀλλ' ἰδοὺ παρήλθε καὶ ἡ τελευταία νύξ· τὸ ἀτέλειον αὐτοῦ βλέμμα δὲν διακρίνει πλέον τὴν σελήνην, ἡδῆ γενομένην ἄφαντον ὡς ἐκ τῆς προσεγγίσεως αὐτῆς εἰς τὸν ἥλιον, ἢ δὲ αὐγῇ τῆς ἀξιωματικῶς ἡμέρας λάμπει ἐν κалλονῇ ἐπὶ κόσμου εἰσέτι ὑπνώττοντος. Ὁ τολμηρὸς οὗτος ἄνθρωπος, ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστι

αὐτοῦ, πόνω ἀναβαίνει μόνος εἰς τὸν πετρώδη αὐτοῦ οἶκον καὶ χαιρετίζει τὸν ἥλιον, ἐνῶ ἀνατέλλει καὶ ἀνέρχεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς διαχέων λαμπηδόνα καὶ δόξαν κατὰ τὴν πορείαν αὐτοῦ. Ἰπὸ τὰ βλέμματά του ἀπλούται ἡ πολυάνθρωπος πόλις ἤδη κυφοροῦσα ζῶν καὶ κίνησιν. Ὁ ἄσυχλος προῖνος θροῦς ἐγειρεται ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ἀέρος καὶ ἀφικνεῖται μέχρι τοῦ σκοπευτηρίου τοῦ ἐρήμου ἀστρονόμου. Αἱ ὑποκάτω αὐτοῦ μυριάδες λαοῦ, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχοντες συνείδησιν τῆς δεινῆς αὐτοῦ μερίμνης, ἐν εὐθυμῇ ζωῆς, ἐπιδιώκουσι χαίροντες τοὺς κύκλους τῶν ἀσχολημάτων αὐτῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων. Ὁ ἥλιος ἀνέρχεται βραδέως τὸν οὐρανὸν στρογγύλος, λαμπρὸς, πλήρης. Ἡ σταθερότης τῆς πεποιθήσεως τοῦ μόνου οἰκήτορος τῆς ἀκρωρείας σχεδὸν ἀρχεται ταλαντευομένη, ἐνῶ αἱ ὄραι τῆς ἡμέρας παρέρχονται. Ἄλλ' ὁ χρόνος τοῦ θριάμβου του, ὁ τοσοῦτον παραταθεις, ἤδη ἐπέστη ὑποφώσκων ὡρὰ καὶ ἀσθενῆς χροιά προσέρπει ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς φύσεως. Ὁ ἥλιος ἀφίκετο εἰς τὸ ὑψηλότερον αὐτοῦ σημεῖον, ἀλλ' ἡ λαμπρότης αὐτοῦ ἀμαυροῦται· τὸ φῶς αὐτοῦ εἶνε ἀμυδρόν. Ἰδοὺ ἐπὶ τέλος! Σκότος καταθιβρώσκει τὸν περιφερῆ αὐτοῦ δίσκον· βραδέως μὲν, ἀλλὰ μόνιμος, τὸ ἀμαυρὸν κάλυμμα προβαίνει μελάνωτερον ἢ μύριαι νύκτες· ἡ ἀχλύς γίνεταί πυκνοτέρα ἢ πελιδνὴ χροιά τοῦ θανάτου καλύπτει τὸ σύμπαν· ἡ τελευταία ἀκτίς ἐσβέσθη, βασιλεύει δὲ ἡ φρίκη! Οἰμωγὴ τρόμου πληροὶ τὸν ἀφεγγῆ ἀέρα, ὁ φθόγγος χαλιώνων σαλπύγγων ἤχει, ἀγωνία δὲ ἀπελπισίας ῥίπτει χαμαὶ καταπλήκτους ἑκατομμύρια ψυχῶν· ἐνῶ μόνος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὄρθιος ἐπὶ τῆς πετρώδους ἀκρωρείας του, μετὰ τὰς χεῖρας ἀνατεταμένας πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐκχέει τὰς ἐκ βάθους καρδίας πλήρεις δακρύων εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Θεὸν, τὸν ἐπιστέφαντα τοὺς μόχθους αὐτοῦ διὰ θριαμβευτικῆς νίκης.

Ἐρεῦνησον τὰ χρονικά τοῦ γένους ἡμῶν καὶ δεῖξόν μοι, ἂν δύνασαι, σκηνὴν μεγαλειτέραν, ὠραιότεραν ταύτης. Εἶναι, κατ' ἐμὲ, ἡ μᾶλλον υπερήφανος νίκη ἐξ ὧσων ἡ εὐφύια ἤρατό ποτε. Δι' αὐτῆς κατεκτήθη ἡ φύσις, ἡττήθη ἡ ἀμάθεια, ἡ δεισιδαιμονία, ὁ τρόμος· πάντα δὲ ταῦτα διὰ μιάς καὶ μόνης βολῆς, ὑπὸ μιάς καὶ μόνης χειρὸς! Ζητεῖς τόρα τὸ ὄνομα τοῦ τεραστίου τούτου ἀνθρώπου; Φεῦ! ὁποῖον μάθημα περὶ τοῦ ἀσταθοῦς τῆς γήϊνης φήμης διδασκόμεθα ἐν τῷ ἀπλῶ τούτῳ ἀπομνημονεύματι. Ἐκεῖνος ὅστις ὕψωσεν ἑαυτὸν ἀμέτρως ὑπεράνω τοῦ γένους αὐτοῦ, ὃν οἱ συμπολιταί του θὰ ἐτίμησαν μικρὸν ἔλαττον ἢ ὡς Θεὸν, ὅστις, αὐτὸ δὴ τοῦτο, ἐνέγραψε τὸ ὄνομά του ἐπὶ τῶν οὐρανῶν καὶ ἐχάραξεν αὐτὸ ἐν τῷ ἡλίῳ διὰ ἀγραφίδος σιδηρᾶς καὶ ἀκίδος ἀδαμαντίνης, καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἀπώλετο ἐκ τῆς γῆς! Ὄνομα, ἡλικία, πατρίς, πάντα ἐτάφησαν ὑπὸ τὴν λήθη. Ἀλλὰ τὸ μέγα αὐτοῦ κατόρ-

θωμα ζῆ. Τὸ πρὸς τιμὴν του ἐγερέθην μνημεῖον μένει ἰστάμενον, καὶ καὶ μὲν ἡ ἐπαφὴ τοῦ χρόνου ἀπέσβεσε τὸ ἐκτύπωμα τοῦ ὀνόματός του, ἀλλ' εἶναι ἀνίσχυρος καὶ δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ τοὺς καρποὺς τῆς νίκης του. Χίλια ἔτη παρέρχονται· ὁ ἀστρονόμος ἵσταται ἐπὶ τῆς σκοπιᾶς τῆς ἀρχαίας Βαβυλώνας καὶ σημειοῖ διὰ τὰς μελλούσας γενεὰς τὰ χρονικά μᾶς ἐκλείψεως· τὰ χρονικά ταῦτα διαφεύγουσι τὴν καταστροφὴν καὶ ἀσφαλῶς μεταδίδονται διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ χρόνου. Χίλια ἔτη παρέρχονται· ὁ ἀρχαῖος ἀστρονόμος, περιστοιχούμενος ὑπὸ τοῦ ἀγρίου μὲν, πλὴν θαυμάζοντος Ἀραβος, πάλιν γράφει καὶ σημειοῖ τὴν ἡμέραν, ἣτις μαρτυρεῖ τὴν τοῦ ἡλίου πτώσιν. Χίλια ἔτη βραδέως παρέρχονται· μίαν εἰσέτι φορὰν ὁ ἀστρονόμος γράφει ἐκ τοῦ μέσου τοῦ φαίδροῦ ὀμίλου ὅστις πληροὶ τὴν λαμπροτέραν τῆς Εὐρώπης πρωτεύουσαν. Χρονικὰ παραβάλλοντα πρὸς χρονικά, ἡμερομηνία πρὸς ἡμερομηνίαν, περίοδος πρὸς περίοδον, τὸ παρελθὸν συνάπτεται μετὰ τοῦ παρόντος· ἀγὼν νέος ἀρχεται καὶ νίκη ἑτέρα κερδίζεται. Μικρὸν θὰ ὠνειροπόλησεν ὁ Βαβυλώνιος ὅτι προπαρεσκεύαζε τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ δι' ἕνα ὅστις, μετὰ παρέλευσιν 3,000 ἐτῶν, ἐμελλε νὰ στηρίξῃ, ἐπὶ αὐτῶν τούτων τῶν χρονικῶν, τὴν ἐπιτυχῆ λύσιν ἑνὸς τῶν σπουδαιότερων τῆς φύσεως μυστηρίων.

Ἐν Ζακύνθῳ, 1878.

A. Φ.

ΑΔΑΜΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Ἐν τῇ παρισινῇ ἐκθέσει ἐξετέθησαν οἱ ἀδάμαντες τοῦ στέμματος τῆς Ἀγγλίας καὶ οἱ ἰδιόκτητοι τοῦ πρίγκηπος καὶ τῆς πριγκηπέσσης τῆς Οὐαλλίας. Δύναται νὰ φαντασθῇ ὁ ἀναγνώστης μετ' ὁποίας προσοχῆς καὶ ζηλοτύπου—διατί ὄχι καὶ ἐπιθυμητικοῦ;—βλέμματος θεῶνται οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως τοὺς ἀδάμαντας αὐτοῦς, ὧν ἡ ἀξία ἀνέρχεται εἰς ἑκατομμύρια. Ἐννοεῖται ὅτι ὀλίγον διατρέχουσι κίνδυνον ἐκ τῶν κλεπτῶν, ἐπειδὴ, ὄντος τοῦ μεγαλειτέρου μέρους τῶν ἀδαμάντων τούτων γνωστοῦ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον, δὲν θὰ εὐρίσκετο ἀδαμαντοπώλης τόσον αὐθάδης, ὥστε νὰ τοὺς ἀγοράσῃ. Συμβαίνει μετὰ τοὺς ἀδάμαντας τούτους ὅτι μετὰ τὰς ἐξόχους εἰκόνας, θὰ ἦτο δὲ ἐπίσης δύσκολον νὰ πωλήσῃ τις ἕνα πολύτιμον λίθον τοῦ στέμματος τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, καὶ Ῥωσίας, ὡς ἐὰν ἐπώλει μίαν εἰκόνα τοῦ Λούβρου ἢ τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων τιμαλφῶν ἀντικειμένων ὑπάρχει δακτύλιός τις καθαρωτάτου ἀδάμαντος, οὗτινος ἰδοὺ ἡ ἱστορία:

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς στέψεως Ἀννης τῆς Αὐστριακῆς, ὁ Λουδοβίκος ΙΓ' ἐδῶρσεν εἰς τὴν βασιλίссαν μεγαλοπρεπῆ δακτύλιον μετ' ἀδαμάντων, ὑλογημένον ὑπὸ τοῦ Πάπα. Ἀπὸ τῶν χειρῶν Ἀννης τῆς Αὐστριακῆς ὁ ἀδάμας οὗτος περιῆλθεν

εἰς χεῖρας τοῦ δουκὸς τοῦ Βούκιγκαμ. Ὁ καρδινάλιος Ῥισγελιέ, ἀγαπῶν περιπαθῶς τὴν βασιλίссαν, κατελήθη ὑπὸ ζηλοτυπίας. Τότε δὲ ἐξεβράγη ὁ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας πόλεμος. Ὁ Βούκιγκαμ, ὅστις διώκει τὸν ἀγγλικὸν στόλον, νικητῆς ἐν πρώτοις, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῆς νίκης καί, μετὰ θαύματα ἀνδρείας, ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ μετὰ τοῦ μεγάλου στόλου του, ἀφοῦ ἀπώλεσε 3,000 ἀνδρῶν.

Μετὰ δέκα μῆνας Ἀγγλος τις ὀνομαζόμενος φέλτων ἐδολοφόνησε τὸν δοῦκα τοῦ Βούκιγκαμ, καθ' ἣν στιγμήν ὁ ἀτυχῆς δούξ ἠτοιμάζετο νὰ ναχωρήσῃ μετ' ἄλλου στόλου, διὰ νὰ ἐκπλύνῃ τὸ αἷσχος τῆς πρώτης ἀποτυχίας. Ὁ καρδινάλιος Ῥισγελιέ κατηγορήθη ὡς ὁ κύριος αὐτουργὸς τῆς δολοφονίας ταύτης, ἣτις παρέσχεν εἰς τὸν μακαρίτην Ἄλ. Δουμᾶν ἀφορμὴν νὰ γράψῃ τὰς λαμπρὰς ἐκεῖνας σελίδας ἐν τῷ μυθιστορηματί του *Οἱ τρεῖς Σωματοφύλακες*. Οἱ ἐπιφορτισθέντες νὰ ἐνταφιάσωσι τὸν δοῦκα εὐρον, ἐν ἐνὶ τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ἀδάμαντα σπανίας ἀξίας, οἱ δὲ κληρονόμοι αὐτοῦ τὸν ἐδῶρσαν εἰς τὸν Κάρολον Α'.

Ὁ ἀδάμας οὗτος ἀνήκει ἤδη εἰς τὸ στέμμα τῆς Ἀγγλίας, καὶ φαίνεται ἐν τινι ὑελίνῃ θήκῃ, ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως. Ὅποσοι διέρχονται ἐνώπιον τοῦ δακτυλίου τούτου, χωρὶς νὰ γινώσκωσιν ὅτι μία βασίλισσα τῆς Γαλλίας ἐκάλυπεν αὐτὸν διὰ φιλημάτων, πρὶν ἢ τὸν μεταβιβάσει εἰς τὸν δάκτυλον τοῦ εὐδαιμονεστάτου τῶν αὐλικῶν . . . τοῦ δουκὸς τοῦ Βούκιγκαμ!

I. GESSNER

ΜΙΛΩΝ Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΟΣΚΟΣ ΤΗΣ ΣΗΝΗΛΑΣ

[Εἰδιῦλλο].

Ἦ, ἐσὺ, ποῦ μαῦρα καὶ μεγάλα ἔχεις τὰ μάτια, ἀπὸ τὴν αὔρα καλοκαιρῆς αὐγούλας γλυκότερα, ὅλη ὁμορφάδα καὶ ὅλη ἀγάπη, πόσον ὠραία εἶναι ἡ κόμη σου, ὅταν μετὰ ἀνθία δροσάτα τῆ στεφανώνης ἢ ὅταν λυτὴ κυματίζῃ ἔς τὰ φτερουγίσματα τοῦ Ζέφυρου! Τ' ἀχειλί σου! . . . ἄ! τὸ κόκκινον ἀχειλί σου, πόσο μετὰ μαγεύει· πόσο γλυκὸ εἶναι, ὅταν χαμογελάς, καὶ πόσον, ὅταν ἀρχίζῃς τὸ τραγοῦδι. Ἄκουσα προχθές τὴ φωνή σου, ὅπισθε ἀπὸ ἕνα δένδρον καθούμενος, ἔς τὴν ὄχθη τοῦ ῤακιοῦ, ποῦ τὸ καθάριον ῤέμμα του μετὰ σιγαλῆ μουρμούρα ἐκυλοῦσε, καὶ φωνὴ τῆς παράδεισος μου ἐφάνη. Πόσο ἐκαταράσθηκα τότες τὸ γλυκὸ μουρμούρισμα τοῦ νεροῦ καὶ τὸ ἄρμονικὸν κελάρδισμα τῶν ὠρητοπλουμισμένων ποταμῶν ποῦ ἀντίσχοβαν κᾶπως τὸ τραγοῦδί σου. Ἦ Χλόη, χαριτωμένη εἶσαι ἐσὺ! μελαχροινὸν ἔχω ἐγὼ τὸ πρόσωπο, ἀλλὰ ὁμορφος καὶ νέος εἶμαι. Δὲν εἶδα ἀκόμη δέκα καὶ ἐννῆα φορὰς ἀνθισμένο τὸ λειβάδι. Οἱ βοσκοὶ ὅλοι σιωπαῖνον, ὅταν ἐγὼ τρα-

γοῦδάω, καὶ τῆς φλογέρας μου τὸ λάλημα μονάχο, δύνεταί νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τὴν ἄρμονικὴ φωνή σου. Ἀγάπησέ με, ὦ Χλόη, ὅπως καὶ ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ. Κύτταξε πόσο εὐχαριστημένη θὰ εὐρισκόσουε νὰ ζῆς μετὰ τὴ σπηλιὰ ἀπάνου εἰς αὐτὸ τὸ βουνάκι, ὅπου ἔχω ἐγὼ τὴ κατοικία μου. Κύτταξε πῶς ὁ κίσσερας περιζώνει καὶ στολίζει τὸ χαριτωμένο βράχο, ποῦ τὴν κορφὴ του πράσινη δαμασκηνὰ σκεπάζει! Μετὰ μαλλιαραῖς προβαῖαις ἔχω ἐντύση τοὺς τοίχους τῆς ἀναπαυτικῆς κατοικίας μου καὶ ἐφύτρεψα ἔς τὸ ἔμβα της κολοκυθναῖς πολυφύλλαις, ποῦ ἕψηλὰ ἀναιβαίνοντας, πλέκονται, καὶ ἀπὸ τὰς λαμπραῖς ἀχτίναις τοῦ καυστεροῦ ἡλίου τὴν προφυλάνε. Κύτταξε τὰ ἀφρισμένα καὶ καθάρια ῤέμματα, ποῦ ἀπὸ τὴν κορφὴ τοῦ βράχου πέφτοντας, ἀπλόνονται γλυκοφλοίσβιστα, δροσιζοντας τὰ ἀνθία καὶ τὸ χορταράκι. Κύτταχτα παρακάτω ποῦ συμμαζώνονται καὶ γίνονται λίμνη ἀπὸ ἕψηλαις ἵταις τρογυρισμένη καὶ ἀπὸ καλάμια. Ἐδῶ συχνά, ὅταν χύνη τὸ φῶς του τὸ ἥσυχο φεγγάρι, χαρούμεναις χορεύουσι εἰς τὸν ἦχο τῆς φλογέρας μου ἢ Ἀναραΐδαις, καὶ ἐλαφροπηδῶντας οἱ Φαῦνοι, ἀκλουθᾶνε τὸ χορὸν, κρούοντας τὰ ἠχηρὰ κρόταλα. Κύτταξε ἕκὲ ἔς τὸ βουνὸ τῆς λεφοκαρυδαῖς, ποῦ τὰς κορφαῖς τοὺς ἔγγίζοντας, ὁμοιαῖς μετὰ πράσιναις σπηλαιαῖς, σου δείχνονται καὶ τὸ βᾶτο ποῦ ἀπλόνεται ἔς τὴ γῆς, ἀπὸ μούρα κατάμυρα στολισμένους! Κύτταξε αὐτὴν τὴν τρανταφυλλὰ μετὰ τὰ κατακόκκινα μουμπούκια της καὶ τὰς μὴλαις, ὅπου ὠραία πλεκόμενον ἀναιβαίνει τὸ κλῆμα καὶ ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ καρποῦ τοὺς κλονογέρνουε. Ὅλα αὐτά, ποῦ βλέπεις, ἴδικά μου εἶναι, ὦ Χλόη! τίποτα πλεῖα δὲ μένει νὰ ποθήσῃ ἡ ψυχὴ μας. Ἀλλ' ἂν δὲ μ' ἀγαπήσῃς, ὦ οἱ μένα! μαύρη καταχνιά θὰ σκεπάσῃ τοὺς ὁμορφους τούτους τόπους. Ἀγάπησέ με, ὦ βοσκοπούλα! Ἐδῶ ἔς τὸ τρυφερὸ χορτάρι καθούμενοι ἀντάμα, θὰ βλέπομε τῆ γίδαῖς νὰ ἀναιβαίνουε ἔς τὰ γκρεμνά, τ' ἀργοκίνητα βόδια νὰ βόσκουε ἔς τὸν κάμπο καὶ τ' ἀρνάκια μισοκρυμμένα ἔς τὸ χορτό. Ἐκστατικοὶ θὰ μένωμε θωρώντας τὸν ἀπέραντον κάμπο τῆς θάλασσης, ὅπου ὀλόχαροι πηδοῦν οἱ Τρίτωνοι, καὶ ὁ Φοῖβος, εἰς τὴ Θετὴ γυρίζοντας, θὰ βυθίζει τ' ἀμάξι του ἔς τὰ νερά της. Ἀρμονικὸν θὰ βγαίνῃ τότες τὸ τραγοῦδί μας καὶ τρογύρω θ' ἀκούμε τοὺς βράχους νὰ τὸ ἐξαλαλένε. Ἡ Ἀναραΐδαις καὶ οἱ Γηδόποδοι Σάτυροι, τὸ χορὸ ἀπαρταῶντας, προσεκτικοὶ θ' ἀφοκράζονται.

Αὐτὰ ἐτραγοῦδουε ὁ Μίλων, ὁ μικρὸς βοσκὸς τῆς σπηλιᾶς, καὶ ἡ Χλόη, ποῦ μετὰ τὸ σιωπηρὸν δάσος κρυμμένη τὸν ἀκουε, γλυκὰ χαμογελῶντας τοῦ ἐφανερῶθη, καὶ σφιγγοντας τὸ χέρι του μετὰ ἀγάπη, τοῦ εἶπε· «Σὲ ἀγαπῶ, μικρὸ μου βοσκὸν, ὅπως τὰ προβατάκια ἀγαπῶν τὸ τριφύλλι, ὅπως

τά πουλιά τὸν κηλαϊδισμό. Ἐμβασέ με 'ς τὸ καλύβι σου. Πολὺ γλυκότερο ἀπὸ τὸ μέλι εἶναι τὸ φίλι σου, καὶ ἡ φωνή σου πλέον ἁρμονικὰ ἀπὸ τὸ σιγαλὸ φλοίσβισμα τῶν δένδρων.»

Ἐν Κερκύρα.

ABBA

Ἐκ τινος ἐπιστολῆς, ἣν ἐπεμψέ τις πρὸς φίλον του, ἐσχάτως νυμφευθέντα, ἀποσπόμεν τὰ ἐξῆς :

ΤΟΙΣ ΝΥΜΦΕΥΟΜΕΝΟΙΣ

«...Ὁ ἄνθρωπος, φίλτατέ μοι, ἐν τῷ κόσμῳ δεσμεύεται ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀνάγκης δι' ἄρρηκτων δεσμῶν ὅσον δὲ μέγας οὗτος καὶ ἂν ὑποτεθῆ, πάντοτε διατελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν δύο τούτων στοιχείων. Μὴ λοιπόν, κατ' ἐλάχιστον, ἀφήσης ποτὲ τὴν μικροτέραν νεφέλην νὰ διαταράξῃ τὰς γενναίας ἐφέσεις τῆς καρδιάς σου. Ζῆθι ἐν εἰρήνῃ μετὰ τοῦ ὄντος ἐκείνου, ὅπερ ἡ Θεία Πρόνοια ὡς σύντροφοι σοὶ ἐπεφύλαξε, διότι ὁ γάμος, συμπλήρωσις τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, δέον νὰ θεωρῆται οὐχὶ ὡς σάλος στιγμιαίου πάθους, ἀλλ' ὡς ἤρεμος τῆς ψυχῆς ἀπόφασις. Οὕτω θέλεις ἀποκτήσῃ τὸ μέσον ἐκεῖνο, ἄνευ τοῦ ὁποίου πᾶς ἐπίγειος θρίαμβος εἰς οὐδὲν λογίζεται—τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιάς.»

**

ΗΘΙΚΙΑ

Ὁ Πλάτων, ἰδὼν ποτὲ τὸν Διογένην πλύνοντα λάχανα, ἐπλησίασεν αὐτὸν καὶ τῷ εἶπεν ἡσύχως· «Ἐὰν περιποιεῖσθαι, τὸν Διονύσιον, δὲν θὰ ἐπλυνες λάχανα.» Ὁ δὲ Διογένης ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ἐπιθύσας· «Καὶ σὺ ἐὰν λάχανα ἐπλυνες, δὲν θὰ περιποιεῖσθαι τὸν Διονύσιον.»

*

Ἄρταξέρξης ὁ υἱὸς τοῦ Σέρξου ὅστις ἐπωνομάσθη μακρόχειρ, διότι τὴν ἐτέραν τῶν χειρῶν εἶχε μακροτέραν, ἔλεγεν ὅτι «τὸ προσθεῖναι εἶναι βασιλικώτερον τοῦ ἀφελεῖν.»

*

Οἱ βασιλεῖς τῶν Αἰγυπτίων κατὰ τινὰ νόμον αὐτῶν ἐξώρριζον τοὺς δικαστὰς «ὅτι καὶ ἂν ὁ βασιλεὺς διατάξῃ νὰ κρίνωσι τι ἀδίκως, δὲν θὰ κρίνωσι.»

*

Γῆρας ὁ πατὴρ τοῦ Σιτάλκου ἔλεγεν· «Ὅπου τινος σχολάζω καὶ δὲν ἐκστρατεύω, νομίζω ὅτι κατ' οὐδὲν διαφέρω τῶν ἵπποκράτων.»

X. K.

— Ἐχετε, κύριε, κανὲν δωμάτιον κενόν; ἠρώτησε κυρία τὸν ἐπιστάτην οἰκίας τινός, ἐν ἣ ἐνοικιάζοντο δωμάτια μετ' ἐπίπλων.

— Ναι, κυρία, ἔχομεν ἐν εἰς τὸ ἕκτον πάτωμα.

— Ἄλλ' ἐγὼ ποῦ ἤθελα ἐν εἰς τὸ τρίτον...

— Ἄ, κυρία μου, τίποτε εὐκολώτερον. Ἄναβαίνετε τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ἀνὰ δύο καὶ ἔχετε ὅ,τι ζητεῖτε.

ΤΟ ΚΑΛΟ ΠΑΙΔΙ

Προχτὲς κλαυμένο ἔστεκε Ἵς τὴ θύρα τοῦ σχολείου του, Ἐνα παιδάκι ρίχνοντας Τὰ γαλανὰ τὰ μάτια του, Ἵς τὴ γύμνια τοῦ ποδίου του Ἐποῦ ἔχε θολώσει ἡ ὀρφάνεια, Τοῦ κόσμου ἡ καταφρόνησι, Κ' ἡ μαύρη περιφάνεια.

Καὶ μὲ παράπονο ἔλεγε Εἰς τὰ παιδιὰ 'ποῦ ἐμπέναν, Περιφάν' ἀφ' τὰ πλούτιά τους Καὶ τὸ σχολεῖο ἀνεβαίαν, Νὰ 'ποῦνε τοῦ δασκάλου τους Κ' ἐκείνου νὰ 'μιλήσῃ, Καὶ 'ς τοῦ Θεοῦ τὰ κρᾶμματα Κ' ἐκεῖο νὰ τ' ὁδηγήσῃ.

Καὶ τὰ παιδιὰ 'ποῦ ἐδιάβαιναν Ἐπερίφανα ἐμπροστά του, Κακὰ παιδιὰ ἐγέλαγαν Γὰ τὴν ἐπιθυμίαν του. Μὰ ἕνα μικρὸ, μικρούτσικο, Ἵσαν τὸ 'δε, τὸ ἔλυπῆθη, Καὶ μ' ἕνα ἄθῶο παράπονο Ἵς τὴν ἀγκαλιά του ἐχύθη.

Καλὸ παιδί, τὴ γύμνια του Δὲν 'σκιάχτητε ἄν τ' ἄλλα, Μόλον ὅπου ἦταν ὤμορφο, Καὶ πλούτια εἶχε μεγάλα, Ἐποῦ τὸ χέρι τὸ 'πιασε, Τῆς μάννας του τὸ δίνει Καὶ ἡ καλὴ μάννα πλούσια Τ' ὀρφανεμένο ντύνει.

Τοῦ νύβει εὐθύς τὸ πρόσωπο, Καθάρια τὸ χτενίζει Κ' ἐκεῖο μ' ἕνα χαμόγελο Ἐμπρός της γονατίζει. Τὸ ἐσπλαγχνικὸ παιδάκι της Τηνὲ φιλεῖ 'ς τὸ στόμα «Καὶ θέλω», λέει τῆς μάννας του, «Νὰ τῷχω ἀδέλφι ἀκόμα».

Εἰς τὸ σχολεῖο ἐπηγαίνανε Τὰ δύο πάντα θυμάδι, Κ' ὅσοι 'ς τὸ δρόμο τᾶβλεπαν Ἀνθρώποι, αὐγὴ καὶ βράδυ, Τὸ καλὸ πλούσιον ἐφίλουσαν Καὶ τ' ὀρφανὸ ἐχαιδεύαν Καὶ χίλια μύρια στόματα Τὴ μάννα τους παινέσαν.

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΚΟΙΝΗΣ ΙΒΑΝΟΦΩΣΗΣ

ΛΙΘΓΗΜΑ

[1869]

A

Ὁ χειμὼν τοῦ 1863 ἐπῆλθε βραδύς.

Οἱ ἄνθρωποι, συνειθισαντες νὰ ὑποδέχωνται αὐτὸν, τοῦ Νοεμβρίου ἀρχομένου, ἠσθάνοντο τὴν ἔλλειψιν του. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιέμενον νὰ ἴδωσι τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀλλ' αὕτη δὲν ἐφαίνετο. Ὅσακις δὲ ἐβλεπον τὸν οὐρανὸν, καλυπτόμενον ὑπὸ μελαινῶν νεφῶν, ἠγάλλοντο, ἐπειδὴ ἐνόμιζον ὅτι, ἐγειρόμενοι τὴν ἐπιούσαν, θὰ ἴδωσι τὴν γῆν ἐνδεδυμένην τὴν λευκὴν αὐτῆς στολήν. Ἀλλ' ἠπατώοντο· διότι, ἀντὶ χιόνος, ἀνεμοσ μεσημβρινὸς πνέων διεσκόρπιζε τὰ νέφη, καὶ ἡ ἐπιούσα ἀνέτελλε φωτιζομένη ὑπὸ λαμποῦ χειμερινοῦ ἡλίου.

Ἡ χιών εἰς τοὺς ἐθισθέντας νὰ βλέπωσιν αὐτὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος εἶναι τι τῶν ὢν οὐ ἄνευ.

Καὶ ὁ πενέστατος τῶν ἀνθρώπων ἐπιθυμεῖ αὐτὴν, οὐδόπως ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡ ποθεινὴ αὕτη χιών θὰ γείνη αἰτία νὰ παγώσῃ. Οὐδὲν κωλύει αὐτὸν, ἵνα, ἐγειρόμενος τὴν πρωτὰν καὶ βλέπων αὐτὴν, ἀνακράξῃ·

— Τί χαρὰ Θεοῦ! . . .

— Νὰ ἔλθῃ ὁ Δεκέμβριος, ἔλεγον οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, καὶ νὰ μὴ χιονίσῃ! . . .

— Ἀκούεις ἐκεῖ, ἀδελφε, προσέθετεν ἄλλος, νὰ μὴ ἀσπρίσῃς τοῦ ἀγίου Νικολάου τὰ γένεια. Τί ἔπαθεν ὁ ξαναμωραμένος αὐτός;

— Ἦξεύρετε, ἔλεγον ἄλλοι, μᾶλλον ἀθεόφοβοι, ἠξεύρετε τί συμβαίνει; Φαίνεται ὅτι ἐφέτος ἀκόμη δὲν ἐμεγάλωσαν τοῦ Θεοῦ τὰ γένεια, καὶ δὲν ἦλθε καιρὸς νὰ ξυρισθῇ, διὰ νὰ μᾶς τὰ ῥίψῃ.

Παρήλθε καὶ ἡ ἐορτὴ τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνος.

Ἄ! τοῦτο πλέον ἦτο ὄλωσ ἐναντίον τῆς φύσεως, πλήρης ἀναστάτῳσις τῶν νόμων αὐτῆς!

Γέροντες ἐβδομηκοντούτεϊς ἔλεγον ὅτι δὲν εἶδον ἄλλοτε τοιαύτην βραδύτητα.

— Τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνι! . . .

— Περίεργον πρᾶγμα! . . .

— Ἄλλαξεν ὁ κόσμος, φαίνεται . . . Πλησιάζει τὸ τέλος του! . . . ἐπιθύρῳ οἱ δεισιδαίμονες.

Ἐπάρχει δημῶδες λόγιον ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ

Τὸ ἀνωτέρω διήγημα ἐγράφη τῷ 1869. Σημειῶ τοῦτο, ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν ἐπελευθῶν ἐσχάτως μεταβολῶν ἐν τῇ χειρονομίᾳ τοῦ Αἵμου καὶ τῆς πλήρους ἀποκαλύψεως τῶν πανσλαβιστικῶν σκοπῶν, ἵσως φανῶσιν ἤδη τοῖς ἀναγνώσταις μέρη τινὰ αὐτοῦ οὐχὶ ἐπίκαιρα, ἐνῶ, ὅτι τὸ πρῶτον τὸ διήγημα ἐδημοσιεύθη, καὶ πολὺ μετὰ ταῦτα, ὑπῆρχον οὐκ ὀλίγοι μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μου, οἵτινες ὤμνουσ ἐν τῷ ἐνομίᾳ τῆς ἀγίας Ρωσσίας.

μυρίων στομάτων, ἰδίως παιδικῶν, ἐπαναλαμβανόμενον, λόγιον ἀποδίδον εἰς τρεῖς ἀγίους τρεῖς διαφόρους ἰδιότητας.

— Βαρβάρη βαρβαρόνει, ἴσως διότι, κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ λογίου τούτου, ἐθεωροῦντο βαρβαροὶ οἱ ἔχοντες πάντοτε τὴν χιόνα κάτοιχοι τῶν βορείων χωρῶν, Σάβας σαβαρόνει, διὰ τῆς χιόνος, ἐνοεῖται, ἥτις τῶντι μοιάζει πρὸς μέγα σάβανον καλύπτον τὴν γῆν, Ἄις Νικόλας παραχόρει, διὰ τῆς χιόνος καὶ αὐτός.

Τὸ ἔτος λοιπὸν 1863 ἀπεδείκνυε τὸ λόγιον τοῦτο ψευδές.

Αἱ κορυφαὶ τῆς Ῥωδοῦ καὶ τοῦ Αἵμου, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἐξ ὧν οὐδέποτε ἡ χιών ἐκλείπει, ἀλλὰ πάντοτε διαμένει καὶ ἀπὸ λευκῆς εἰς μέλαιναν μεταβάλλεται, ἐνίοτε δὲ καὶ σκοληκώδρωτος καθίσταται, ἦσαν ἄνευ χιόνος.

Ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς εἶχε καταντήσῃ τι, ὅπερ οἱ ἄνθρωποι μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας προσεδόκων.

Ἐπὶ τέλους τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ὁ Θεὸς ἠδρόκησε πλέον νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων. Ἡ χιών ἤρξατο καταπίπτουσα· θέλουσα δὲ, φαίνεται, νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔλλειψιν τῆς καὶ ἱκανοποίησιν τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ κοινού, ἐπιπτε κατὰ νιφάδας πυκνοτάτας.

Οὐδὲν ποιητικώτερον, διὰ τοὺς πλουσίους ἐνοεῖται, χιόνος πιπτούσης.

Ἐὰν μὲν εἶναι τις Ῥωμαντικὸς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μυθιστορίαν τοῦ περικλυτοῦ Δουμᾶ ἢ ἄλλου τινός τῶν συναδέλφων του, κάθηται πρὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἀναγινώσκει· ἐὰν ἀπαρῆσκωσιν αὐτῷ τὰ τοιούτου εἶδους βιβλία, λαμβάνει ἄλλον τινὰ συγγραφέα σπουδαιότερον—μὴ πρὸς βᾶρος τῆς χορείας τῶν μυθιστοριογράφων.

Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀπολαύων τῆς ἡδονῆς ταύτης, τοῦ θεωρεῖν τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀνήκῃ εἰς τὸ ὄραϊον ἡμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, —καὶ τοὶ ἀνόσιοι τινες δυσχυρίσθησαν ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἄνθρωπος—κάθηται πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ, πλήττουσα διὰ τῶν ἀλαβαστρίων δακτύλων τὰ ἐλεφάντινα τοῦ ὄργανου πληκτρα, ῥίπτει ἐνίοτε τὰ βλέμμα πρὸς τὰ ἐκτός καὶ τέρπεται ἀποθαυμάζουσα τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο θέαμα.

Ἄλλ' εἰπόντες τῶσαῦτα περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, διατί νὰ μὴ διηγήσωμεν καὶ περὶ ἐκείνων, οἵτινες εἶδον ἤδη πολλοὺς χειμῶνας—ἡ κάλιον φέρουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των—ἐκυρτώθησαν ὑπὸ τοῦ γήραος καὶ τῶν ὁποίων ἡ φαντασία ἔπαυσε πλέον διαθερμαινόμενη ὑπὸ τῶν ὠραίων σκηνῶν τῶν μυθιστοριῶν καὶ τῶν ἐνθουσιαστικῶν ἤχων τῆς μουσικῆς;

Ὁ τοιοῦτος, ἐὰν μὲν εἶναι ἀνὴρ, χάνεται εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου, μεμφιμοιρῶν κατὰ τοῦ χειμῶνος, τοῦ ψύχους, τῆς ὑγρασίας, τῶν ρευματισμῶν, τῆς ποδάγρας . . . ἐὰν δὲ γυνή, κάθηται παρὰ τὴν ἐστίαν, συναθροίζουσα περὶ ἑαυτὴν, ὡς ὄρνις τοὺς νεοσσούς αὐτῆς, τὰ μικρὰ τῆς οἰκογενείας καὶ διηγεῖται εἰς αὐτὰ περὶ βρυκολάκων καὶ καλλικαντζάρων, περὶ στριγλῶν καὶ μαγισσῶν ἢ τὸ παραμύθι τῆς Χρυσομαλλούσας, ἐν ἑλλείψει δὲ μικρῶν, καλεῖ ἐκ τῆς γειτονίας τῶν συνομιλήκων τινὰ καὶ μετ' αὐτῆς ὑπολογίζει τὰ ἔτη τῶν γειτόνων γυναικῶν, λαλεῖ περὶ τῶν ἐνδυμάτων τῆς μιᾶς, τῆς ῥίνος τῆς ἑτέρας, περὶ τῶν ὀδόντων τῆς τρίτης . . .

Συλλογίζονται ἄρα γε οἱ τοιοῦτοι, ὅτι ἄλλοι παγώνουσι ἐν τῶς καθύγραν δωματίων, ὧν τὰ παράθυρα, ἀντὶ ἕλου, φράττει χάρτης ἐλαιόδευτος ;

Τὰ θέλητρα ἅπαντα τοῦ χειμῶνος, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, εἶναι διὰ τοὺς πλουσίους.

Θεωρεῖς ἐκ τοῦ παραθύρου τὰς νιφάδας τῆς χιόνος πιπτούσας, ἀναγινώσκεις, παίξεις, φλυαρεῖς, διότι παρὰ σοὶ μορμυρίζει μονοτόνως ἢ θερμάστρα μορμυρισμὸν, πρὸς ὃν σὺ μὲν οὐδεμίαν δίδεις προσοχὴν, ἀλλ' ἂν κατὰ τύχην εἰσέλθῃ ῥακένδυτός τις, βεβαίως θάνακράξῃ·

— Ἄχ! τί ζέστη ἐδῶ μέσα! . . .

Δὲν περιπατεῖς ἐπὶ τῶν γυμνῶν τοῦ δωματίου σανίδων, ἀλλ' ἐπὶ τάπητος μαλακοῦ καὶ χνοῶδους, ἐν ᾧ βυθίζονται, οὕτως εἰπεῖν, οἱ πόδες σου καὶ ὃν ὁ ῥακένδυτος ἐκεῖνος οὐδὲ καθ' ὑπνοὺς εἶδε.

Σκέπτεσαι ὅτι τὸ ἐσπέρας ἐν τῷ χορῷ, εἰς ὃν εἶσαι προσκεκλημένος, θὰ ἴδῃς τοσαύτας ὠραιότητας ἢ θὰ ἐπιδείξῃς τοὺς γυμνοὺς σου ὤμους. . . .

Αἱ! Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι, ἐπιδεικνύουσαι οὐ μόνον τοὺς ὤμους, ἀλλὰ καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰ στήθη

Πλὴν ὁπόση καὶ ὁποῖα διαφορὰ μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων!

Αἱ μὲν ἐπιδεικνύουσι αὐτοὺς ἐκουσίως ἢ μᾶλλον εὐαρέστως ἢ, ἂν θέλητε, τοὺς δεικνύουσι, ὅπως λάθωσι ἐπ' αὐτῶν, καθ' ὃν χρόνον εἰσὶ παραδεδομένα εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν μεθύοντων ἐραστῶν, φιλήματα πύρινα

Αἱ δ' ἕνεκα τίνος ;

Τῆς πτωχείας! . . .

Ἄ! Ἡ οἰκτρά αὕτη καὶ φοβερά μᾶστιξ τῆς ἀνθρωπότητος δὲν θὰ ἐκλίπη; Ἰδοὺ ζήτημα σπουδαιότατον καὶ οὐσιωδέστατον διὰ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου.

Ἐξαλείψατε, ἐξαφανίσατε τὴν πτωχείαν, καὶ πάραυτα θὰ ἴδῃτε, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν φύλον θὰ παύσῃ παράγον κακούργους, τὸ δὲ θῆλυ τρελλὰς παρθέτους.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι αὕτη ἡ μόνη αἰτία ἢ

ἐξωθοῦσα πρὸς τὸ κακούργεῖν, ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι μόνη ἡ πτωχεία, ἢ ὅμως πάντοτε δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ προσφυῶς μαστροπῶν τῶν νεανίδων, ἢ ἐξωθοῦσα τὴν γυναῖκα πρὸς τὸ ἀμαρτάνειν, διότι ὑπάρχουσι φύσεις κακαὶ πράττουσαι τὸ κακούργημα ἢ τὸ ἀμάρτημα, ὅχι δι' ἄλλο τι ἢ διότι εὐρίσκουσιν εὐαρέσκιαν ἐν τῷ πράττειν αὐτὸ, ἀλλ' αὐταί, τύχη ἀγαθῆ, εἶναι ὀλίγαι, ὀλίγισται. Οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν κακῶν, πλὴν ὀρισμένων τινῶν ἐξαιρέσεων ἢ περιστάσεων, πηγαζοῦσιν ἐξ ἄλλων εὐκόλως αἰρομένων κοινωνικῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων, συμβαίνουσιν ἕνεκα τῆς πτωχείας, ἢν ἔχουσιν ὡς κυριωτέραν ἀρχήν.

Βεβαίως οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ, ἐνῷ δύναται νὰ ζῇ εὐδαιμόνως ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς οἰκογενείας του, νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν, τὴν ἐλευθερίαν του· ἀλλ' οὐαί, ἐὰν ἀπαξ ἐξολισθήσῃ πρὸς τὸ κακόν! . . .

Οὐδὲν ἔπειτα, οὐδ' αὐτὰ τοῦ Κροίσου τὰ πλούτη δύναται νὰ τὸν κρατήσωσιν. . . Ἐνθεν μὲν ἢ ἀπληστία, ἐνθεν δὲ ἢ τῆς συνειδήσεως τύψις, ἢ ὅμως νομίζει ὅτι θὰ κατασιγήσῃ, ῥιπτόμενος εἰς νέα κακούργηματα, καθιστώσιν αὐτὸν ἄγριον πολέμιον τῆς κοινωνίας, ἐν ἣ ζῇ.

Τὸ δὲ τέλος τοῦ ἀνθρώπου τούτου ποῖον ;

Ἡ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀφαιρέσεις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἢ ἡ ὀλεθρία καὶ ἀτιμος ἐπὶ τῆς ἀποτροπαίου τοῦ Γιλγοτίνου μηχανῆς ἀνάδρασις, ἄλλου κακοῦ χειρόνος, μιαινόντος τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ, ὅπερ χειρίστον, ἢ στέρησις τῆς κοινωνίας ἐνὸς ἀνθρώπου, ὅστις ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτελέσῃ δι' αὐτὴν πολλὰ ἀγαθὰ, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς, μέσων εὐπορῶν μικρῶν, ἐλάμβανεν ἄλλην διεύθυνσιν ἐν τῷ βίῳ . . .

Ἡ πτώσις καλῆς παρθένου ποῖαν ἄλλην δύναται νὰ ἔχῃ εὐλογωτέραν ἀφροῆν; Τίς θέλει νὰ περιβληθῇ διὰ βίου τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν; Ἀλλά, γεννωμένη πτωχὴ, μόνα δὲ πλούτη ἔχουσα λευκοὺς μαργαριτώδεις ὀδόντας, χρυσῆν ἀφθονον κόμην καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ στήθους, ἀνθίσταται κατὰ τῶν πειρασμῶν, διαμφισβητεῖ βῆμα πρὸς βῆμα τὴν νίκην, παλαίουσα πρὸς τὴν πείναν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἀπελπισ καὶ κεκηκυῖα ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ ἀγῶνος, ὑποκύπτει. Πωλεῖ τὴν σάρκα, ὅπως ἀγοράσῃ τὴν ζωὴν! . . .

Ἡ ῥύμη τοῦ λόγου ἔφερον ἡμᾶς μακρὰν τοῦ προκειμένου, πρὸς τὸ ὅποιον ὅμως δὲν λησμονοῦμεν νὰ ἐπανέλθωμεν.

Οἱ κάτοικοι, ἐγεθθέντες τὴν ἐπιούσαν, εἶδον τὴν πεδιάδα, καλυπτομένην ὑπὸ λευκοτάτης σινδόνης· τὰ ὄρη, τὰ ὠχρὰ τῶν δένδρων φύλλα, ὅσα ὁ χειμέριος βορρᾶς δὲν εἶχε καταρρίψῃ, τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, τὸ πᾶν λευκόν.

(ἔπεται συνέχεια)

Α. ΕΝΓΑΛΗΣ